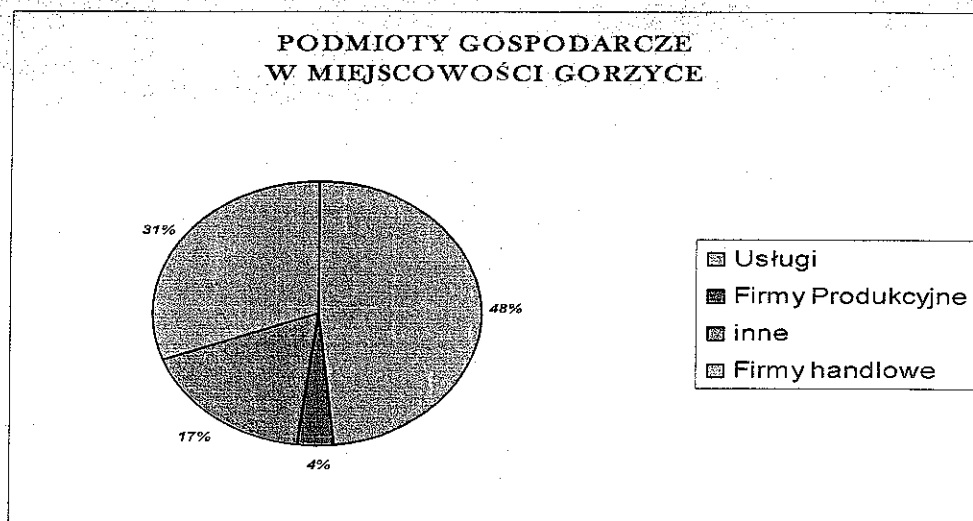

terenie. Gminy są ulgi podatkowe. Na potrzeby przedsiębiorców ukierunkowana jest też strona internetowa Gminy Gorzyce (www.gorzyce.pl). Według danych Urzędu Gminy Gorzyce w gminie funkcjonuje około 1050 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, wśród których najliczniejszą grupę stanowią małe firmy handlowo-usługowe. Gorzyce stanowią ważny, z punktu widzenia gminy, ośrodek gospodarczy. Miejscowość zachowuje tendencje charakterystyczne dla gminy w zakresie struktury i funkcji podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Według danych UG Gorzyce działalność gospodarczą na terenie miejscowości prowadzi 221 podmiotów gospodarczych, w większości są to firmy usługowe (108) i handlowe (68). Głównymi sektorami zatrudnienia dla mieszkańców Gorzyce jest górnictwo, handel i usługi.

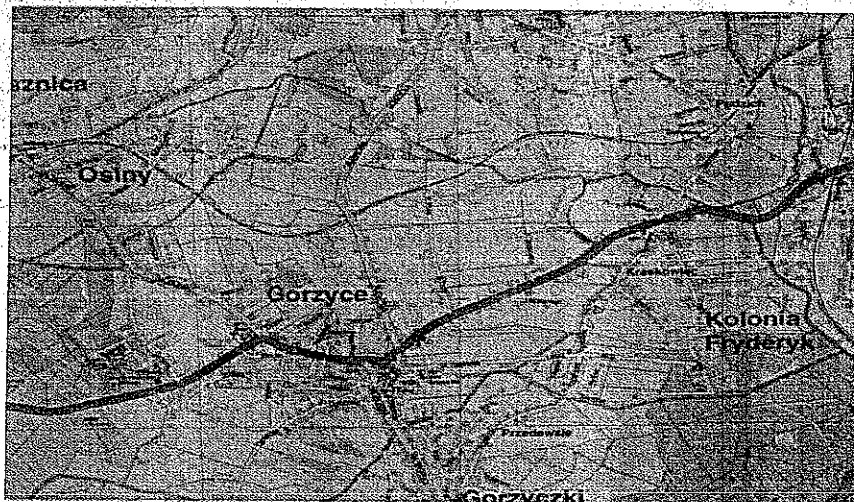

Wykres nr 6. Podmioty gospodarcze w Gorzycach
Źródło: UG Gorzyce – opracowanie własne

2.6 SKOMUNIKOWANIE MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Gorzyce posiada dogodne położenie w stosunku do przejścia granicznego w Chałupkach i dużych ośrodków – Wodzisławia Śląskiego, Rybnika, Raciborza a także Gliwic i Katowic, z którymi posiada dobre połączenie komunikacyjne – droga 78 (Gliwice – Ostrawa). W trakcie budowy jest autostrada A1. Sieć dróg lokalnych jest bardzo dobrze rozwinięta. Na terenie gminy zlokalizowane są zarówno drogi krajowe, powiatowe oraz gminne. Łączna długość dróg na terenie Gminy Gorzyce wynosi 183 km. Miejscowość Gorzyce leży w centralnej części Gminy Gorzyce. Przez centrum Gorzyc przebiega droga krajowa nr 78 będąca mocno uczęszczanym szlakiem komunikacyjnym wiodącym do przejścia granicznego z Republiką Czeską w Chałupkach. Komunikacja zbiorowa jest dobrze rozwinięta, odbywa się za pośrednictwem Państwowej Komunikacji Samochodowej i Międzygminnego Związku Komunikacji. Przez miejscowość Gorzyce przebiega linia kolejowa relacji Chałupki - Katowice. W ubiegłych latach linia

nie cieszyła się dużym zainteresowaniem, jednakże aktualnie linia jest coraz mniej uczęszczana. Poniżej została przedstawiona sieć dróg w Gorzycach.

Zdjęcie nr 12. Sieć dróg w Gorzycach

Źródło - opracowanie własne

2.7 WALORY PRZYRODNICZE

Obszar Gorzyc charakteryzuje bardzo dobry stan środowiska naturalnego. Gleby posiadają odczyn kwaśny, a analiza stanu całości środowiska pozwala na stwierdzenie, że użytki rolne kwalifikują się do uprawy wszystkich roślin jadalnych i paszowych. Powietrze charakteryzuje się niskimi dobowymi i rocznymi stężeniami zanieczyszczenia. Klimat gminy cechuje duża zmienność i aktywność atmosferyczna, na które to czynniki wpływ ma Brama Morawska. Krajobraz Gminy jest w pierwszej kolejności zdeterminowany obecnością rzek Odry i Olzy. Obszar Gminy Gorzyce jest bardzo ciekawy pod względem widokowym. Rozpościerają się stąd widoki na: Beskid Śląski, Bramę Morawską, Dolinę Odry. Panują tu łagodne, korzystne warunki klimatyczne, a dobre klasy bonitacyjne i różnorodność gleb (przewaga klasy IIIa i IIIb), charakterystyczne dla dorzecza górnej Odry, stwarzają duże możliwości dywersyfikacji upraw. Bardzo istotny z punktu widzenia przyrodniczego jest również ekosystem rzeki Leśnicy. Występują tu liczne obszary starodrzewia, i parki np.: park przypałacowy ze starodrzewiem Hrabiego Arco z aleją dębów. Na obszarze Gorzyc występuje jeden z dwóch największych kompleksów leśnych w regionie. Znajdujący się na pograniczu Gorzyc, Turzy i Gorzyczek kompleks, posiada cechy lasu łąkowego i ze względu na sąsiedztwo rzeki Leśnicy stanowi cenną ostoję przyrody. Flora okolic Gorzyc jest niezwykle interesująca ze względu na swoją różnorodność i bogactwo kompozycyjne. Charakterystyczne dla terenów Gorzyc jest występowanie lasów liściastych i mieszanych. Wśród drzew liściastych przeważają dęby, klony i lipy.

Atrakcją przyrodniczą Gorzyce jest 300-letni dąb „Hanys” w osińskim parku. Obwód pnia na wysokości metra wynosi 4,20 metra.

Zdjęcie nr 13. Dąb „Hanys” w osińskim parku.
Źródło – archiwum prywatne, 1995 rok.

2.7.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Miejscowość Gorzyce usytuowana jest w środkowej części Gminy Gorzyce, po dwóch stronach głównej drogi łączącej Wodzisław Śląski i Chałupki. Teren zabudowany ciągnie się wzdłuż drogi łączącej dwie trasy Wodzisław Śląski – Chałupki oraz Wodzisław Śląski – Racibórz. Gorzyce zajmują zarówno teren równinny jak i łagodnie pagórkowaty powstały z utworów lodowcowych moreny dennej i resztek moreny czołowej.

2.8 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

2.8.1 GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA I ODPADOWA.

Gorzyce zaopatrywane są w wodę przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. Sieć wodociągowa jest w dobrym stanie technicznym.

Na terenie miejscowości Gorzyce działają dwie lokalne oczyszczalnie ścieków zlokalizowane przy Domu Pomocy Społecznej oraz Wojewódzkiego Ośrodka Lecznictwa Odwykowego i Zakładu Opiekuńczo-

Leczniczego. Budynki mieszkalne na chwilę obecną nie mają możliwości skorzystania z kanalizacji sanitarnej, ponieważ miejscowość nie została skanalizowana. Ścieki są gromadzone w przydomowych zbiornikach bezodpływowych, a ich opróżnianie zapewniają firmy posiadające pojazdy asenizacyjne. Ścieki te są przewożone do oczyszczalni ścieków Karkoszka II w Wodzisławiu Śląskim.

W zakresie gospodarki odpadami większość gospodarstw domowych ma podpisaną umowę z firmą zewnętrzną, która wywozi odpady wg harmonogramu ustalonego ze zleceńdawcami. Dodatkowo, raz w miesiącu przeprowadzana jest selektywna zbiórka odpadów ciesząca się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców.

2.8.2 CIEPŁOWNICTWO I ELEKTROENERGETYKA

Miejscowość Gorzyce jako jedna z nielicznych w Gminie Gorzyce jest zgazyfikowana. Problem zaopatrzenia w ciepło, ze względu na charakter zabudowy, rozwiązywany jest indywidualnie przez lokalne kotłownie: piece opalane głównie węglem i miałem węglowym, oraz kotły gazowe i olejowe.

Gmina Gorzyce nie posiada własnego źródła energii elektrycznej. Odbiorcy Gminy w tym budynki mieszkalne zasilane są w energię elektryczną ze źródeł zewnętrznych. Bezpośrednią obsługę odbiorców bytowo – komunalnych i przemysłowych gminy zapewnia rozbudowany układ sieci średnich i niskich napięć.

2.9 INFRASTRUKTURA OŚWIATOWO – KULTURALNA I SPORTOWO – REKREACYJNA

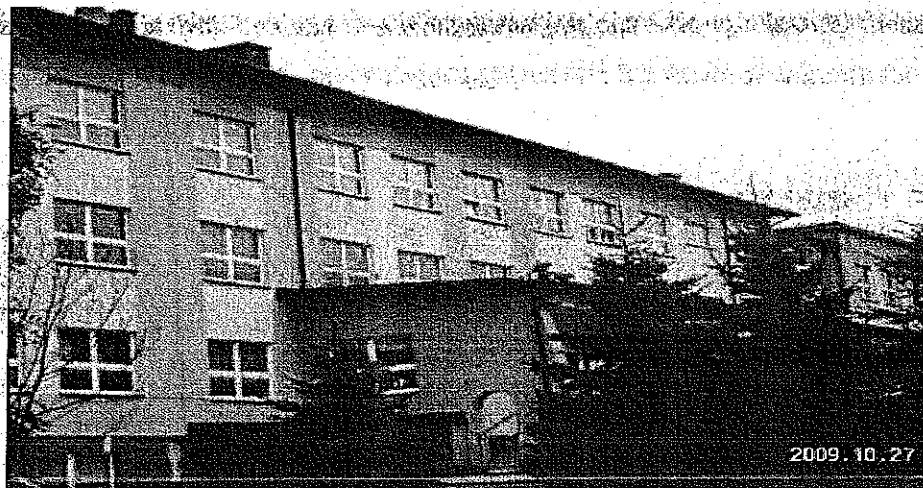
2.9.1 INFRASTRUKTURA OŚWIATY

Jednym z największych atutów Gminy Gorzyce jest rozbudowana infrastruktura oświatowa, gwarantująca optymalne warunki nauki dla uczniów i pracy dla nauczycieli. Taki stan rzeczy sprzyja wysokiemu poziomowi kształcenia, a co za tym idzie zwiększają się szanse młodego pokolenia na rynku pracy. Na terenie Gminy działa 6 przedszkoli, 8 szkół podstawowych i 4 gimnazja. W miejscowości Gorzyce funkcjonuje dobrze rozwinięta infrastruktura oświatowa, która umożliwi zdobywanie wiedzy na podstawowych etapach kształcenia tj. przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym.

Przedszkole Publiczne w Gorzycach jest placówką oświatową mieszczącą się w budynku Szkoły Podstawowej i Gimnazjum, funkcjonującą od 1953 roku. Do Przedszkola w roku szkolnym 2009/2010 uczęszcza 100 dzieci. Placówka obecnie zatrudnia 17 pracowników, z czego 9 osób stanowią nauczyciele, a 8 personel administracyjno – obsługowy. Przedszkole posiada 4 grupy dla dzieci w przedziale wiekowym 3 – 6 lat. Placówka cechuje się dobrym wyposażeniem, dostosowanym do potrzeb i wieku dzieci. Przedszkole posiada kuchnię wraz z zapleczem kuchennym, plac zabaw z huśtawkami i piaskownicami oraz parking.

Rok szkolny 1999/2000 to rok przełomowy dla rozwoju oświaty. W tym czasie reforma edukacji stworzyła nowy typ szkolnictwa i powstały gimnazja. Gimnazjum w Gorzycach zostało wyodrębnione z budynku szkoły podstawowej w 1999 roku, zgodnie z wprowadzoną w tym roku reformą oświaty. Do obwodu gimnazjum należą uczniowie z Gorzyc i z Gorzyczek. Dodatkowo do gimnazjum uczęszczają uczniowie z okolicznych miejscowości – Rogów, Bełznica. Ze względu na odległość zamieszkania przekraczającą 4 km. uczniowie są dowożeni do szkoły GIMBUSEM. Budynek gimnazjum jest przestronny, znajdują się tu klasopracownie przedmiotowe, pracownie komputerowe, biblioteki, świetlice oraz sala gimnastyczna. W roku szkolnym 2009/2010 do gimnazjum uczęszcza 176 uczniów. Placówka zatrudnia 22 nauczycieli uczących w 8 oddziałach oraz 5 pracowników administracyjno – obsługowych.

Wiedzę na szczeblu podstawowym uczniowie zdobywają w: Szkole Podstawowej Nr 1 im. Adama Mickiewicza przy ulicy Raciborskiej 55. Historia tej szkoły jest bardzo długa. Pierwsze wzmianki o Szkole Podstawowej w Gorzycach pochodzą z 1652 r. Do 1995 r., czyli do czasu oddania do użytku nowego skrzydła szkoły, zajęcia w szkole odbywały się do późnych godzin popołudniowych. Dzięki rozbudowie uczniowie zyskali szatnie, przestronną świetlicę oraz dodatkowe sale lekcyjne dzięki czemu zajęcia kończą się dużo wcześniej. Uczniom stworzono możliwości rozwijania talentów szczególnie na zajęciach dodatkowych – kołach zainteresowań, kursach językowych bądź imprezach rozrywkowych organizowanych przez samych uczniów. Obecnie do szkoły uczęszcza 239 uczniów z obwodu szkoły. W roku szkolnym 2009/2010 w placówce zatrudnionych jest 24 nauczycieli uczących w 11 oddziałach oraz 6 pracowników administracyjno-obsługowych.

Zdjęcie nr 14. Budynek Szkoły Podstawowej nr 1 w Gorzycach.

Źródło - opracowanie własne

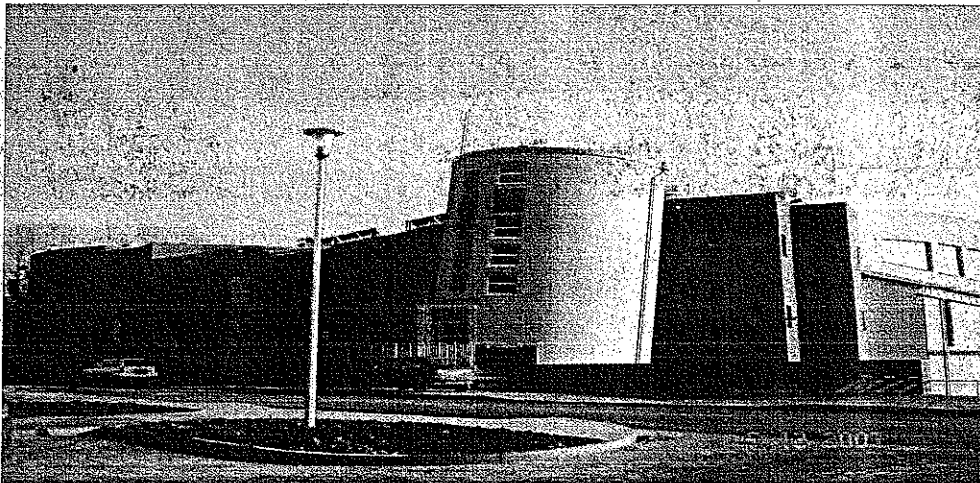
2.9.2 SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

Sport, rekreacja i turystyka zajmują szczególne miejsce w życiu społecznym Gorzyc. Do popularyzacji sportu i zdrowego stylu życia przyczynia się również działalność klubów sportowych. Nową aktywną formą rekreacji jest kryta pływalnia wraz z kompleksem usług turystycznych, która od grudnia 2007 roku umożliwia rozwój kultury fizycznej oraz aktywnych form wypoczynku. Dwa baseny, bicz i masaż wodne, gejzery, jacuzzi z solankami i zjeżdżalnia - to główne atrakcje, jakie oferuje ośrodek „Nautica”. Znakiem rozpoznawczym ośrodka jest krzywa wieża widokowa. Gminny Ośrodek Turystyki Sportu i Rekreacji „NAUTICA” jest ośrodkiem turystyki kwalifikowanej o powierzchni 4477m², w skład którego wchodzi:

- centrum obsługi turystów i organizacji turystycznych o łącznej powierzchni 690,29m²
- zespół basenowy o powierzchni 1108,59m²
- zespół rekreacyjno-wypoczynkowy
- grota solna,
- centrum odnowy biologicznej.

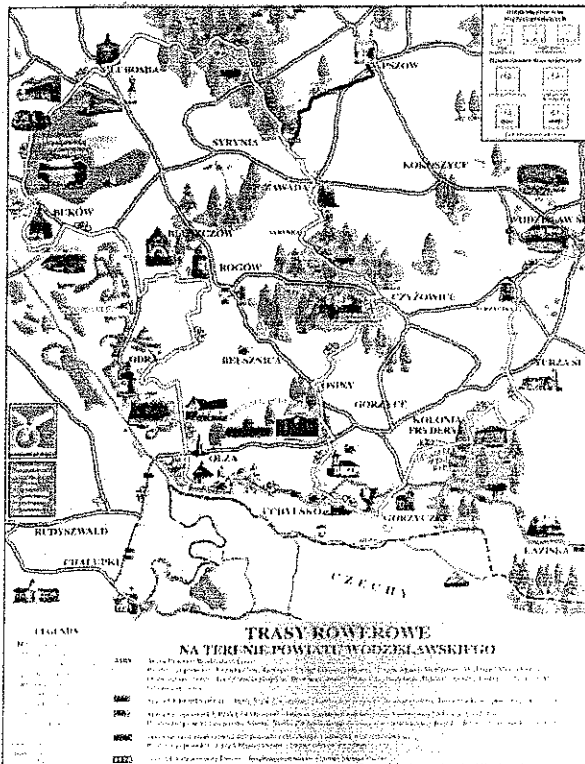
GOTSiR „NAUTICA” to jedyny kompleks rekreacyjno-turystyczny w Gminie Gorzyce. W sąsiedztwie obiektu finalizowana jest budowa kolejnego elementu bazy rekreacyjno-sportowej, kompleks

boisk sportowych w ramach programu "Moje boisko-OREIK 2012". W kolejnych latach zamierza się poszerzyć ofertę aktywnego wypoczynku o plac zabaw oraz park rekreacyjny.

Zdjęcie nr 15. Kryta pływalnia „NAUTICA” w Gorzycach
Źródło - opracowanie własne

Gorzycy to również popularne miejsce uprawiania turystyki weekendowej. Zalety krajobrazu oraz obiekty zabytkowe zwiedzać można przemierzając rowerem Powiatową Trasę Rowerową 316 Y, która swym zasięgiem obejmuje również Gorzyce. Trasa przebiega z dala od głównych szlaków drogowych tak, aby rowerzyści mogli spokojnie i bezpiecznie z niej korzystać oraz zwiedzać i podziwiać najpiękniejsze zakątki Gorzyc.

Rysunek nr 8. Trasy rowerowe powiatu wodzisławskiego.
Źródło: www.powiatwodzislawski.pl

Na terenie miejscowości Gorzyce prężnie działa Ludowy Klub Sportowy "Czarni" Gorzyce, który powstał w 1924 roku. Założycielami klubu byli między innymi Rajmund Adameczyk oraz Karol Reinert. LKS "Czarni" Gorzyce to mały klub, co jednak nie przeszkadza mu w odnoszeniu sukcesów. Wychowanków klubu, Stanisław Zuzok znalazł się w szerokiej kadrze piłkarzy Kazimierza Górskiego, której zawodnicy odnosili później wielkie sukcesy. Inny z wychowanków klubu "Czarni Gorzyce" od kilku lat występuje z powodzeniem na boiskach Ekstraklasy i I Ligi polskiej. Juniorzy młodsi "Czarnych" zdobyli vice mistrzostwo Śląska, przegrywając tylko w meczu finałowym z "Polonią" Bytom. Zarówno trampkarze jak i juniorzy zdobywali pierwsze miejsca na szczeblu rozgrywek piłkarskich prowadzonych przez Podokręg Racibórz. Od 1957 roku do 1977 roku, poza małymi wyjątkami (degradacja do Klasy - B) drużyna występowała w rozgrywkach o mistrzostwo Klasy - A. W sezonie 1977/1978 "Czarni" po raz pierwszy awansowali do Klasy - "Terenowej" gdzie występowali przez dwa sezony. Do 1989 roku, ponownie występowali w Klasie - A. W tym też roku, po zdobyciu mistrzostwa w tejże klasie rozgrywkowej znów awansowali do Klasy - "Terenowej". W 1990 roku, po zajęciu II miejsca w klasie rozgrywkowej Gorzyce awansowali do Klasy Okręgowej, w której grają do chwili obecnej.

Aktualnie klub zrzesza w poszczególnych grupach:

Klasa "okręgowa" – 25 zawodników

Juniorzy - 15 zawodników

Trampkarze starsi – 15 zawodników

Trampkarze młodsi – 17 zawodników

Kadeci - 23 zawodników.

Oprócz sekcji piłki nożnej od wielu już lat w Klubie „ Czarni Gorzyce” prowadzi swoją działalność sekcja tenisa stołowego, która również poszczycić się może wieloma sukcesami.

2.9.3 AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Na terenie miejscowości Gorzyce można zauważyć prężnie działające organizacje społeczne. W miejscowości znajduje się jeden z trzech wiejskich domów kultury w Gminie Gorzyce. Wokół domu kultury skupia się życie kulturalne Gorzyc. Wiejski Dom Kultury w Gorzycach zajmuje się propagowaniem tradycji i miejscowych zwyczajów, jest animatorem życia artystycznego społeczności lokalnej. W ramach swojej działalności WDK prowadzi szereg działań dla dzieci i młodzieży z Gorzyc jak również ościennych miejscowości. W budynku WDK siedzibę ma również Centrum Informacji i Promocji funkcjonujące od 2005 roku w ramach pionu informacyjno-wydawniczego Wiejskiego Domu Kultury w Gorzycach, oraz biblioteka. W miejscowości Gorzyce funkcjonuje wiele stowarzyszeń i organizacji, co świadczy o aktywności społeczności lokalnej. Za najbardziej aktywne uznać należy:

- Bractwo Osób Niepełnosprawnych Związku Górnośląskiego Gorzyce,

- Stowarzyszenie „Promocja Integracja Rozwój Gminy Gorzyce”,

- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Pokochaj mnie”,

- Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Oddział Gorzyce,

- Śląski Związek Pszczelarzy w Katowicach, Koło Pszczelarzy w Gorzycach.

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH

Koło Gospodyń Wiejskich w Gorzycach powstało w 1957 r. Jego założycielką była pani Gertruda Kawulak zaś funkcję skarbnika pełniła Pelagia Jordan. Koło liczyło wtedy 45 członkiń. W początkowych latach istnienia koło posiadało 8 strojów ludowych, obecnie ma ich 19. Początkowo działalność KGW opierała się na organizowaniu wystaw związanych z produkcją rolną. Członkinie brały udział w różnych konkursach m.in.: „Więcej mleka”, „Najładniejsza obora”, „Najpiękniejsze ogrody”. Natomiast obecnie Panie mocno angażują się w życie kulturalne Gorzyc. Panie z KGW organizują corocznie szereg imprez oraz wycieczek m.in.: na wystawy kwiatów i krzewów oraz do teatru i operetek. Od wielu lat w związku z organizowanymi corocznie w gminie dożynkami członkinie KGW przygotowują koronę dożynkową oraz scenki rodzajowe i biorą udział w korowodzie dożynkowym. Corocznie Panie z KGW uczestniczą również w licznych imprezach m.in.: Gminnym Przeglądzie Palm Wielkanocnych, Nocy Świętojańskiej w Wierznowicach i Olzie, Sportowym Turnieju Miast i Gmin, Wiosennym Świętowaniu. W 1987 r. w ramach KGW został założony zespół śpiewaczy „Gorzyczanki”, który działa do dnia dzisiejszego. W 50-cio letniej historii KGW liczba członkiń wynosiła w niektórych latach 220 osób, a obecnie skupia 50 członkiń.

Jedną z organizacji kulturalnych w Gorzycach jest chór kościelny „Cantemus Domino”. Chór został założony przy parafii Świętego Anioła Stróża w styczniu 1983 roku z inicjatywy przełożonej sióstr elżbietanek siostry Wiesławy. Początkowo chór zrzeszał 25 osób, a za pierwszy oficjalny występ uznać należy mszę prymicyjną księdza Henryka Olszara 4 kwietnia 1983 r. Od tego momentu nastąpił jego dynamiczny rozwój. W 1988 r., dyrygentem chóru została dotychczasowa chórzystka, mieszkanka Gorzyc, która pełni tę funkcję do dziś. Obecnie chór skupia 45 członków. W swojej wieloletniej pracy zespół uzyskał wiele cennych nagród, bierze udział w lokalnych przeglądach chórów, występuje kraju i za granicą. W 2006 r. chór wydał swoją pierwszą płytę z kołędami.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA

Na terenie miejscowości Gorzyce działa również Ochotnicza Straż Pożarna, założona w 1906 roku przez ówczesnego Wójta Wilhelma Parma, który został jej pierwszym prezesem. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców Gorzyc w 1976 roku wybudowano nową remizę. W 1961 roku straż otrzymała nowoczesny beczkowóz, w 1977 roku samochód bojowy marki Star 25 z autopompą, który był używany do roku 1985.

W roku 1985 Komenda Rejonowa Straży Pożarnych w Wodzisławiu Śl. przekazała jednostce samochód bojowy marki Jelcz 315, który został w roku 1998 zmodernizowany, samochód ten służy do chwili obecnej. We wszystkich latach swojej działalności jednostka brała udział w licznych akcjach ratowniczo – gaśniczych na terenie naszej gminy, powiatu i województwa. Gorzycka OSP brała udział w gaszeniu pożarów lasu w Olkuszu, Imielinie i Kuzni Raciborskiej. W roku 1998 jednostka włączona została do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. OSP Gorzyce poza udziałem w akcjach ratowniczych bierze czynny udział w corocznych zawodach sportowo – pożarniczych, w których zajmuje wysokie lokaty. Za zasługi w walce z żywiołami oraz za ratowanie życia i mienia ludzkiego, wielu członków zostało uhonorowanych licznymi odznaczeniami i medalami za zasługi dla pożarnictwa, a w 2001 roku z okazji jubileuszu 95 – lecia istnienia jednostka została odznaczona Złotym Medalem Za Zasługi Dla Pożarnictwa. Obecnie jednostka liczy: 37 członków czynnych, 4 członków honorowych, 171 członków wspierających. Dodatkowo jednostka skupia 11 członków młodzieżowej drużyny pożarniczej. Jednostka wchodzi w skład Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

KOŁO POLSKIEGO ZWIĄZKU EMERYTÓW RENCISTÓW i INWALIDÓW

Koło Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Gorzycach rozpoczęło działalność w 1966 roku. Pierwszy zarząd koła tworzyli Alojzy Mrozek – prezes, Augustyn Gołąbek – sekretarz oraz Konstanty Gajda – skarbnik. Koło organizowało pomoc dla najbiedniejszych. W 1978 roku Koło liczyło 117 członków i wtedy rozszerzyło swoją działalność społeczną – rozpoczęto organizację wycieczek, biesiad. Obecnie koło liczy 237 członków. Każdego roku członkowie licznie uczestniczą w imprezach takich jak wycieczki, wczasy krajowe i zagraniczne, spotkania opłakowe, spotkania z okazji Dnia Kobiet, Dnia Seniora oraz zabawy karnawałowe i ogniska. Starsi członkowie corocznie są odwiedzani i obdarowywani paczkami a jubilaci kwiatami.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ w GORZYCACH

Jedną z wizytówek Gorzyc jest Dom Pomocy Społecznej w Gorzycach, który rozpoczął działalność w 1994 r. Jest on jednostką organizacyjną Samorządu Powiatu Wodzisławskiego. Posiada 218 miejsc statutowych i jest przeznaczony dla osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych. Dom został zaprojektowany jako kompleks połączonych ze sobą budynków wpisanych w krajobraz parku z ponad stuletnim drzewostanem. Dom Pomocy Społecznej położony jest na obrzeżach miejscowości Gorzyce, przy ul. Bogumińskiej 22, będącej drogą krajową łączącą Wodzisław Śl. z przejściem granicznym w Chałupkach. Architektura Domu Pomocy Społecznej w Gorzycach jest niepowtarzalna-cały obiekt zaprojektowano bez tzw. barier architektonicznych. Budynki DPS są trzykondygnacyjne, w kształcie podkowy. W Domu Pomocy Społecznej znajdują się pomieszczenia rehabilitacyjne, w których wykonuje się między innymi: zabiegi z kinezyterapii, laseroterapii, magnetoterapii, hydroterapii. Dom Pomocy Społecznej w Gorzycach w 2002 r. spełnił wymogi dotyczące standaryzacji w zakresie świadczonych usług. Dnia 16 października 2008 r. nadano mu imię papieża Jana Pawła II.